

hefb^{oo}m

JAAROVERZICHT 2023

Voor sociaal
en duurzaam
ondernemen

Gebundelde krachten voor verandering

hefb^oom

2023 in kaart

Team

Financieringsteam

Ben, Heleen, Liesbet, Mike, Jan, Youri & Piet

Team training & consultancy

Rudi, Steven, Tom, Valérie, en freelancers
Els, Grieke, Herman J., Herman V., Katrien S.,
Annelies, Katrien S. en Sissy

Team dienstverlening

Berten, Bruno & Wald

Team boekhouding

Bart, Danny & Emile

Overkoepelend

Algemeen directeur: John
Office management & onthaal: Marleen
Communicatie: Margaux

Bestuursorgaan

Wim Beazar, Jos Behiels, Johan Bongaerts, Dirk Dalle,
Jeroen De Soete, Erik De Sutter, Liesbeth De Winter,
Patrick Develtere (Voorzitter), Raf Jacxsens, Tania
Rombaut, Cara Van den Cloot (Ondervoorzitter) en
Geert Wittock

Kredietcomités

19

leden voor 3 kredietcomités

Impulskrediet- vrijwilligers

Community

+1.100

coöperanten

Meer weten over het team? Surf dan naar:

hefboom.be/over-ons/ons-team

voorwoord

Beste coöperanten en vrienden van Hefboom,

Met plezier presenteren we jou het jaaroverzicht 2023 van Hefboom. Dit jaar willen we graag extra aandacht besteden aan het belang van samenwerking voor onze organisatie. Dit magazine markeert niet alleen bijna 39 jaar inzet voor een inclusieve samenleving, maar ook een periode van intensieve samenwerking met diverse partners, organisaties, collega's en vrijwilligers.

Na de intense en woelige jaren van opeenvolgende internationale crisissen, hebben we afgelopen jaar opnieuw ten volle ervaren dat samenwerken de sleutel is tot het realiseren van langetermijneffecten. Door onze krachten te bundelen met organisaties uit verschillende sectoren, hebben we ons vermogen om oplossingen te bieden aanzienlijk versterkt. Deze partnerschappen waren cruciaal in het bereiken van onze doelstellingen en het vergroten van ons bereik.

Ons netwerk van partners omvat zowel sociale ondernemingen, overheidsadministraties, koepelorganisaties en tal van andere maatschappelijke actoren.

Samenwerkingen zijn gebouwd op vertrouwen en gedeelde waarden. Dankzij die sterke banden hebben we in 2023 niet alleen bijgedragen aan veel waardevolle projecten, maar ook nieuwe initiatieven uitgerold die het socio-economische landschap in Vlaanderen en Brussel verder versterken. We kunnen ook rekenen op een uitstekend netwerk van externe experts en vrijwilligers die onze missie en werking mee ondersteunen.

Een bijzonder hoogtepunt is onze betrokkenheid bij verschillende inspirerende coöperaties. En laat samenwerking nu net een van de fundamenten zijn van het coöperatieve gedachtegoed, het 6de van de 7 ICA-principes¹. De projecten die u leest in dit magazine laten zien hoe gezamenlijk ondernemerschap leidt tot innovatieve oplossingen voor complexe maatschappelijke uitdagingen. Want die uitdagingen liggen er ook vandaag nog steeds, in verschillende levensdomeinen.

Van zorg en welzijn tot huisvesting, koopkracht tot tewerkstelling. Om er maar enkele te noemen. Door aan verschillende projecten samen te werken hebben we niet alleen de impact van onze eigen activiteiten vergroot, maar ook anderen geïnspireerd om de kracht van coöperaties te omarmen.

Terugkijkend op 2023 zijn we trots op de successen die we samen hebben bereikt. Tegelijkertijd beseffen we dat er nog veel werk te doen is. We blijven ons inzetten voor de versterking van ons netwerk en het verdiepen van onze samenwerkingen, altijd met het doel voor ogen om een inclusieve en rechtvaardige samenleving te bevorderen. Met bijzondere aandacht voor inclusief wonen, werken en leven als essentiële fundamenten.

We willen dan ook van deze gelegenheid gebruikmaken om al onze partners, klanten, coöperanten en ons hele netwerk hartelijk te bedanken. Want elk van deze schakels maakt dat we een echte hefboom zijn voor organisaties die mee het verschil maken. Uw vertrouwen, inzet en samenwerking zijn van onschatbare waarde en vormen de ruggengraat van onze werking. Samen staan we sterker en kunnen we blijven bouwen aan een toekomst waarin iedereen de kans krijgt om te floreren. Met trots en dankbaarheid presenteren wij u dan ook dit jaaroverzicht. Veel leesplezier gewenst!

Met warme groeten,

Patrick Develtere, Voorzitter bestuursorgaan

John Vanwynsberghe, Directeur Hefboom cv en vzw

1. Voor meer informatie over de 7 ICA principes van de coöperatieve vennootschap (zoals beschreven door de Internationale Coöperatieve Alliantie): <https://www.icakompas.be/homepage/inleiding/de-7-ica-principes> en verder in dit verslag over hoe wij ze toepassen

inhoud

3 Voorwoord

5 #iedereenhefboom

Waarom onze coöperanten voor Hefboom kiezen

Wist je dat?

Word coöperant voor een inclusieve en duurzame samenleving

8 Hefboom als erkende coöperatie

10 Financiering

Financiering voor sociale en duurzame projecten

Financiering voor de kunst- en cultuursector

Financiering voor kwetsbare micro-ondernemingen

19 Training & consultancy

Hefboom trainingen

Hefboom consultancy

22 Dienstverlening

Verruiming aanbod dienstverlening

Hefboom ontzorgt en versterkt organisaties

Efficiënter beheer van aandeelhouders met het Digitaal Aandeelhoudersregister

26 Hefboompartners

Samenwerken in vertrouwen

#iedereenhefboom

Waarom onze coöperanten voor Hefboom kiezen:

"In plaats van eenmaal te doneren kan de investering in Hefboom meermaals gebruikt worden, letterlijk als een hefboom."

PAUL

"Het is belangrijk dat er een organisatie bestaat die geld op een duurzame en verantwoorde manier ter beschikking stelt van sociale en liefst vernieuwende initiatieven."

WILFRIED

"Omdat Hefboom effectief sociaal en duurzaam onderneemt... Een zeer geschikte investering voor mijn spaargeld, alle beetje helpen."

JACOBUS

"Dit is sociaal verantwoord beleggen dankzij de combinatie van financieel en sociaal rendement."

YVES

"Via deze weg kies ik voor een stukje solidariteit in plaats van winstbejag"

SABINE

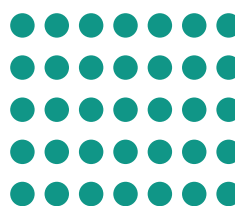
Wist je dat?

1.136

Onze community 1.136 coöperanten telt.

De jongste coöperant in december 2023 een half jaar oud was?

We in 2023 maar liefst 126 kredieten goedkeurden aan sociale en duurzame organisaties, kwetsbare micro-ondernemers, kunstenaars en culturele organisaties.

Hefboom is een erkende coöperatie met het Solidaire financieringslabel

Met bijna 40 jaar ervaring financieren wij organisaties en ondernemingen die een antwoord bieden op maatschappelijke (sociale, ecologische en duurzame) uitdagingen. Lenen bij ons is kiezen voor **ethische financiering**.

Hefboom is erkend door de Nationale Raad voor de Coöperatie. De erkenning garandeert dat we in overeenstemming met de coöperatieve waarden en principes werken.

We zijn een van de weinige financiële instellingen die over het Solidaire financieringslabel beschikken. Door financiële producten te keuren op hun sociale en ecologische waarde, draagt het label bij aan een meer duurzaam en solidair economisch model.

Word coöperant en zet mee je schouders onder een inclusieve en duurzame samenleving

Zoek je een manier om je spaargeld niet alleen te laten groeien, maar om het ook in te zetten om positieve verandering teweeg te brengen? Sluit je dan aan bij onze community van meer dan 1.000 coöperanten die samen met ons de krachten bundelen.

Waarom coöperant worden?

Bij Hefboom ben je meer dan een aandeelhouder. Je bent een essentieel onderdeel van een **gemeenschap die actief bijdraagt aan verandering**. Samen kunnen we echte verandering teweegbrengen en een toekomst creëren waarin iedereen een plek heeft.

We helpen mee organisaties en projecten te realiseren die kwaliteitsvol en inclusief leven, wonen en werken mogelijk maken. We zijn overtuigd dat we dit als samenleving het best kunnen waarmaken door sociaal en duurzaam ondernemerschap te versterken. Als coöperant heb je een **directe impact op de samenleving**, via de projecten en organisaties die we ondersteunen.

Wat betekent dat, coöperant worden?

Door coöperant te worden bij Hefboom, kies je voor een investering met een grote maatschappelijke meerwaarde.

- Coöperant worden kan al met een inbreng van **250 euro**. Daarvoor krijg je 5 aandelen.
- **Geen verborgen kosten:** Je betaalt geen in- of uitstapkosten.
- **Maatschappelijk rendement:** De middelen die we ontvangen, worden geïnvesteerd in projecten die in Vlaanderen en Brussel een positief verschil maken.
- **Financieel rendement:** Naast dit deugd-doend maatschappelijk rendement, ontvang je als aandeelhouder uiteraard ook een financieel dividend. Dat wordt jaarlijks vastgelegd door de algemene vergadering.

Leefbaar, sociaal en rendabel met een zuiver geweten, dat maken we samen waar. Investeren in Hefboom is mee kiezen voor een eerlijke en duurzame maatschappij.

Meer weten? Surf dan naar:

hefboom.be/wordcooperant

Eenvoudig bijstorten als bestaande coöperant

Ben je al coöperant en wil je graag meer investeren? Dan kan je dat eenvoudig doen via het aandeelhoudersportaal: hefboom.cooperaties.be/intekenformulier.

Professionele voordelen

Wist je dat organisaties die coöperant zijn bij Hefboom korting hebben op een aantal van onze diensten? Zo wordt het bedrag van je aandelen in mindering gebracht van de administratieve kosten voor een kredietlening en kunnen je medewerkers onze trainingen volgen met 10% korting .

hefboom als erkende coöperatie

1

Vrijwillig en open
lidmaatschap

Er traden 8 nieuwe coöperanten toe voor een totaalbedrag van 13.650 EUR. Het Bestuursorgaan heeft alle nieuwe aanvragen goedgekeurd. Bestaande coöperanten deden bijstortingen voor een totaalbedrag van 90.500 EUR.

Door kapitalisatie van uitgekeerde dividenden werden 316 nieuwe aandelen gecreëerd voor een totaal van 15.800 EUR. Er waren ook terugnames door overlijden en vrijwillige (gehele of gedeeltelijke) uittredingen (o.a. door stopzetting van coöperantenorganisaties) waardoor 141.250 EUR aan kapitaal werd uitgekeerd. Hefboom vraagt waar mogelijk ook aan klant-organisaties om coöperant te worden, om een sterke en langetermijnrelatie op te bouwen.

2

Vertegenwoordiging &
democratische
werking

Eind 2023 waren we met zo'n 1.136 coöperatieve aandeelhouders waarvan 32, zowel online als fysiek, deelnamen aan de jaarlijkse algemene vergadering. Hefboom heeft geen afwijkende vertegenwoordigingsregels noch beperkingen in stemrecht voor specifieke aandeelhouderscategorieën. Eén aandeelhouder kan maximum 10% van de stemrechten vertegenwoordigen.

De 12 bestuurders, 3 vrouwen en 9 mannen, worden vrij voorgedragen en gekozen door de algemene vergadering en zetelen ten persoonlijke titel. Zij worden niet vergoed voor hun bestuursmandaat.

In de loop van 2023 werden de statuten en de interne reglementen in conformiteit gebracht met het Wetboek voor Vennootschappen en Verenigingen.

Hefboom is een door de Nationale Raad voor de Coöperatie (NRC) erkende coöperatie en zetelt in het Bureau en de Wetgevende Commissie van de NRC.

3

Economische
participatie
door leden

Het aandelenkapitaal van Hefboom bedraagt 12.215.704 EUR eind 2023. Een netto beperkte daling van 20.548 EUR t.o.v. 2022 (-0,1%).

Hefboom streeft een bescheiden financieel voordeel na voor zijn coöperanten en betaalt een billijk dividend uit wanneer mogelijk. Voor het jaar 2023 werd een dividend van 0,60% toegekend na goedkeuring door de Algemene Vergadering. Als erkende coöperatieve vennootschap keert Hefboom een beperkt dividend uit, wat nooit meer dan 6% is. Bij uittreding wordt maximaal de waarde van het aandeel terugbetaald dat bij toetreding werd betaald.

Als erkende coöperatie werken we volgens de fundamentele waarden van de coöperatieve beweging. Deze werden door de Internationale Coöperatieve Alliantie vertaald naar de 7 'ICA-principes'. Hoe we deze toepassen binnen Hefboom kan je hieronder lezen.

Meer weten over de [ICA-principes](#)?

Hefboom heeft geen akkoorden met specifieke aandeelhouders, overheden, klanten of leveranciers die zijn autonomie in gevaar kunnen brengen. Zo is de portefeuille van externe financiering (leningen en achtergestelde leningen) zoveel mogelijk langlopend en afkomstig van een brede selectie aan kredietgevers. Zo kan er geen afhankelijkheidsrelatie of feitelijke controlesituatie ontstaan.

Hefboom informeert zijn stakeholders, waaronder de coöperanten, koepelorganisaties, partners en klanten, met 7 periodieke elektronische nieuwsbrieven doorheen 2023 en via de website en social mediakanalen. Vanaf november 2023 informeren we onze coöperanten en geïnteresseerden maandelijks via de nieuwsbrief over onze werking, ons aanbod én die van onze klantenbasis.

Samenwerking met andere coöperaties en maatschappelijke actoren staat centraal in onze werking. Hefboom zoekt die verbinding o.a. als stichtend lid van de Europese Federatie van Ethische en Alternatieve Financiers en Bankiers (FEBEA), lid van - en bestuurder - bij Coopkracht, de vereniging van Vlaamse coöperatieven, supporter van het netwerk van hernieuwbare energicoöperaties Copias en lid van EMN (European Microfinance Network). Daarnaast delen we onze kantoren in de Cellebroersstraat in Brussel met negen andere organisaties en koepels: Trividend cv, De Verenigde Verenigingen, Cult! (Vlaamse Culturele Centra), de Sociale Innovatiefabriek, De Federatie voor Socio-cultureel volwassenenwerk & de amateurkunsten, Who Cares?, FEBEA, ENCC (Europees Netwerk van Culturele Centra) en SEE (Social Economy Europe).

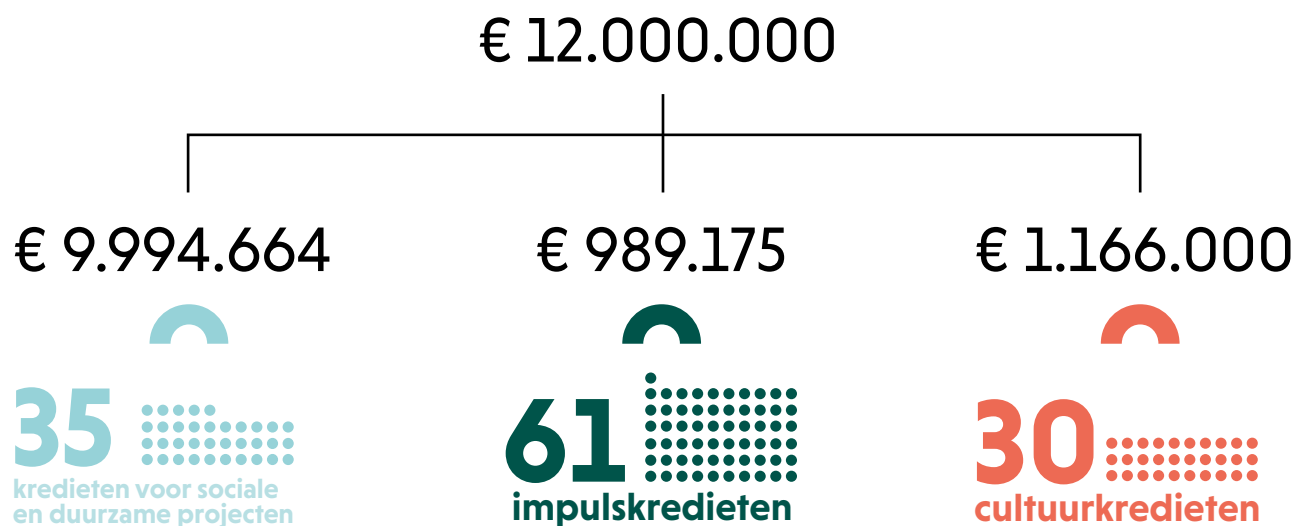

Naar goede gewoonte steunt Hefboom een aantal goede doelen met giften en ondersteunt ook kosteloos of aan verminderd tarief organisaties die het financieel moeilijk in staat zijn om een beroep te doen op onze diensten. Daarnaast ondersteunt Hefboom ook enkele filantropiefondsen (o.a. projectenfondsen Oever en Westmalle) met het technisch en inhoudelijk beheer. Dit doen we in alle discretie, maar vormt één van de fundamentele manieren om zinvolle maatschappelijke projecten te ondersteunen.

Goedgekeurde kredieten in 2023

We keurden voor **12 miljoen euro** aan ethische financiering goed voor 126 projecten en organisaties:

Financiering voor sociale en duurzame projecten

We keurden voor bijna **10 miljoen euro** aan kredieten goed voor **35 sociale en duurzame projecten**.

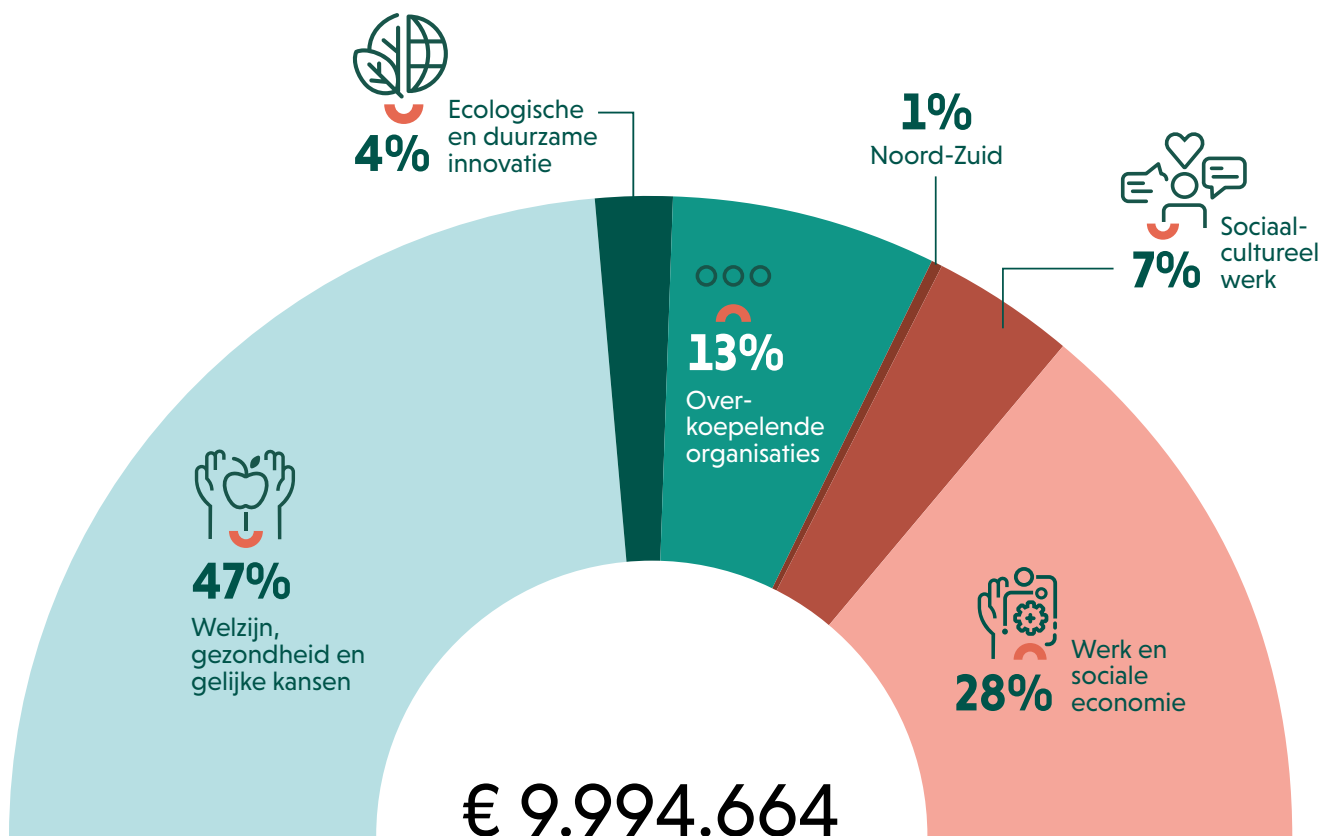
Het grootste deel, € 5,6 mln., waren **investeringskredieten** voor projecten zoals De Lier vzw. Zij kocht en renoveerde een pand voor de huisvesting van mensen met een beperking. Weerwerk vzw kocht dan weer bestelwagens voor de werking van haar maatwerkbeprijf. Ook Ethimmo cv investeerde met een krediet in de renovatie van een leegstaande pastoriewoning om volwassenen met een beperking te huisvesten.

€ 2,5 mln. was bestemd voor **overbruggingskredieten**. Hier kunnen organisaties bijvoorbeeld periodes mee overbruggen in afwachting van subsidies. Onder andere De Krone vzw, dat jobtrajecten aanbiedt voor jongeren met autismespectrumstoornissen, en BBJA vzw, een sociale sportclub in Brussel sloten in 2023 een overbruggingskrediet af.

De overige € 1,8 ging naar **bedrijfskapitaalkredieten**. Hiermee wordt het werkkapitaal van een onderneming gefinancierd tijdens periodes waarin dat niet evident is. Klanten die hiervoor aanklopten deden dat onder meer om de impact van de inflatie te kunnen bufferen, om tijdelijke werkloosheid tegen te gaan of ademruimte te voorzien bij de uitrol van een nieuwe strategie.

© BBJA

BRUSSELS BRAZILIAN JIU-JITSU ACADEMY

Een tweede thuis voor Brusselse jeugd

Brazilian Jiu-jitsu vond zijn weg naar België in de jaren 90. Dieter Truyen was toen jeugdwerker in Brussel en zocht naar nieuwe manieren om met jongeren te werken. In een omgeving met weinig natuur en openbare ruimte is sport dan vaak de oplossing. De club die hij in 2000 oprichtte, groeide doorheen de jaren uit tot een tweede thuis voor veel Brusselse kinderen en jongeren.

Sport als middel

Waarom een sportclub oprichten als je eigenlijk jeugdwerker bent? "Je hebt altijd een middel nodig om met jongeren te werken", stelt Dieter. "En in Brussel moet dat afgestemd zijn op de noden van een grootstad. Omdat ik vroeger zelf judo beoefende, had ik affiniteit met gevechtssport. En dus besloot ik dat als manier te gebruiken om jongeren te bereiken."

Dieter koos er bewust voor om een eigen sportclub op te richten. "De heersende opvatting vanuit het beleid toen was nochtans dat je vooral moest toeleiden naar het reguliere circuit. Maar mijn idee was dat we de kinderen en jongeren uit onze Brusselse wijken een aanbod op hun maat moesten bieden. En dat kon enkel met een eigen club."

Inspelen op lokale noden

Ouders zijn in Brussel altijd op zoek naar vrijetijdsactiviteiten voor hun kinderen. "De jeugd moet kunnen bewegen en de sportclub vervangt voor een stuk het gebrek aan natuur in de stad", weet Dieter. "Onze jiu-jitsulessen hadden dus al snel een groot bereik en daardoor kon de werking zich verder ontwikkelen. Na een parcours van 25 jaar zijn we vandaag erkend als sociaal-sportieve praktijk."

"We hebben een aanbod voor zeven verschillende leeftijdsgroepen, elk met een eigen aanpak. Belangrijk is ook dat we de eigen jongeren van de club opleiden tot lesgever. Het idee daarachter is dat we moeten vertrouwen in de jeugd om Brussel mee op te bouwen. Samen met dat vertrouwen geven we hen ook een vergoeding als ze voor de club werken. Zo verdienen ze iets en leren ze de nodige werkvaardigheden."

Kansen geven

Op die manier evolueerde de club naar een sportonderneming. "Om een stabiele werking uit te bouwen moesten we professionaliseren", geeft Dieter aan. "Tegelijkertijd was het een kans om lokale tewerkstelling te creëren. Ondertussen zijn er 16 medewerkers in dienst en hebben we een aanbod van 's morgens vroeg tot 's avonds laat en dat 7 dagen op 7. Ons team bestaat deels uit doelgroepmedewerkers aangevuld met sociale tewerkstelling."

"Een van de andere uitgangspunten is dat we het onderwijs sterker willen maken. Vanuit die emancipatorische gedachte ontwikkelden we een specifiek aanbod in scholen. Zo verlagen we de drempel om deel te nemen. En dus werken we nu zowel tijdens als na de schooluren voor zowel kinderen, jongeren én volwassenen."

Versnipperd beleid

De werking van BBJJA zit op het kruispunt van sport, jeugdwerk, onderwijs, opbouwwerk en tewerkstelling. Dat is voor Dieter de sleutel van het succes, maar ook meteen het probleem. "We merken elke dag dat er enorm veel vraag naar ons aanbod is. Onze werking groeit elk jaar met zo'n 25%. De overheidssteun zou dan gelijkmatig mee moeten groeien. Maar onze subsidies zitten versnipperd over de verschillende beleidsdomeinen. En dus moeten wij niet één subsidiedossier schrijven, maar wel tien. Daar komt nog bij dat we bepaalde toegekende subsidies moeten voorfinancieren omdat de eigenlijke uitbetaling maanden op zich laat wachten."

Financiële uitdagingen

Dat zorgde in 2023 voor liquiditeitsproblemen bij de Brusselse sportclub. "Ook omdat we tijdens de coronaperiode in het rood zijn gegaan en geen financiële reserves hadden", blikt Dieter terug. "Gelukkig konden we toen bij Hefboom terecht voor een overbruggingskrediet. Anders hadden we misschien de boeken moeten sluiten. We zijn dan ook heel blij dat zij ons door die moeilijke periode hebben geholpen."

"Op dit moment gaat het financieel beter, maar de toestand blijft precair. Dat is jammer, zeker gezien de grote maatschappelijke noden in Brussel. We hebben de overheid nodig om onze werking verder te kunnen zetten. Maar we hebben ook behoefte aan een geïntegreerd beleid waarin onze inclusieve werking een vaste plek krijgt."

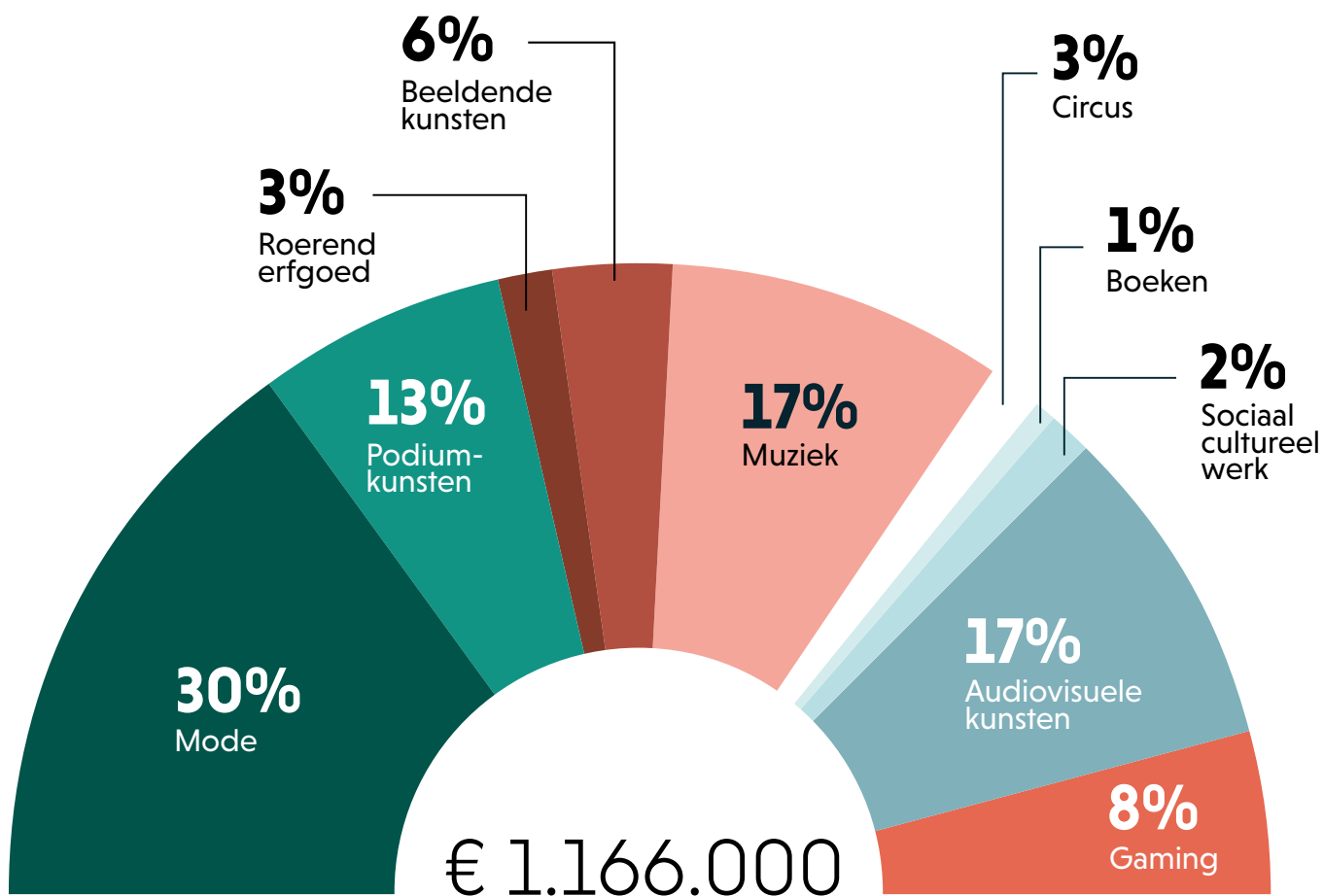
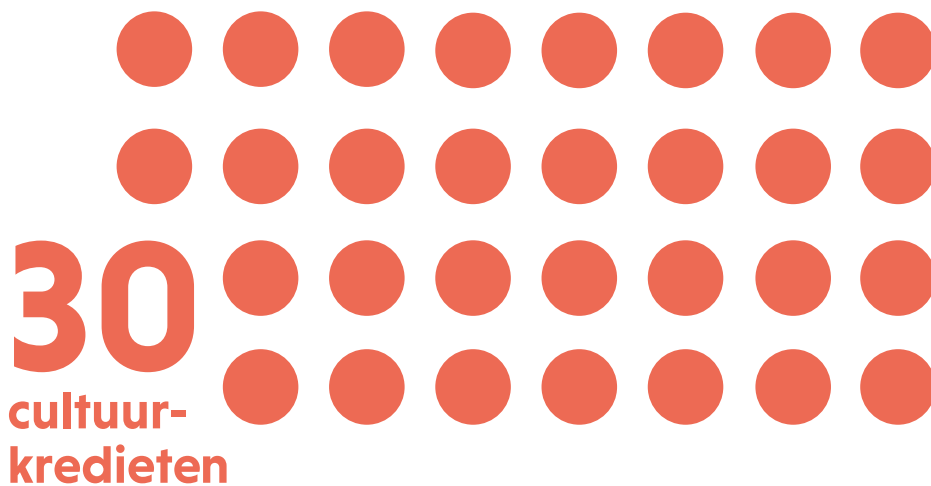
Meer weten over Brussels Brazilian Jiu-Jitsu Academy?
Check de website op www.bbija.be

Financiering voor de kunst- en cultuursector

in samenwerking met

Er werd in 2023 voor **€ 1.166.000** aan kredieten goedgekeurd voor **kunstenaars en culturele organisaties**. Het grootste deel ging naar organisaties en ondernemers in de mode-industrie, gevolgd door de muzieksector, de audiovisuele kunsten en de podiumkunsten.

4HOOG

Kleutertheater is geen kinderspel

4Hoog maakt theater voor kleuters vanaf 3 jaar. Voor velen is een voorstelling van het Gentse gezelschap de allereerste theaterbeleving. Maatschappelijk enorm relevant, maar door de lagere subsidies en hoge vaste kosten kwam de pionier in kleutertheater in financieel zwaar weer terecht. Met een interne reorganisatie en hulp van Hefboom werd het schip weer recht getrokken.

Ondanks 25 jaar ervaring en een uitstekende reputatie, was 2023 voor 4Hoog een jaar vol ingrijpende veranderingen en financiële zorgen. Vandaag staan Inge Van Ermengem en Simon D'Huyvetter aan het roer als zakelijk en artistiek verantwoordelijke bij 4Hoog. Zij moesten bij hun aantreden direct moeilijke beslissingen nemen.

"De aanvraag voor Vlaamse subsidies voor de periode 2023-2027 kreeg in eerste instantie een negatief advies", blikt Inge terug. "Dat was een enorme schok, omdat 4Hoog toch een gevestigde waarde is in de cultuursector. Uiteindelijk werd er toch een subsidie toegekend, maar veel te weinig om de vaste werking mee te financieren. Het bestuur kon niet anders dan de vaste ploeg van 6 mensen afslanken naar 1 voltijdse. Het was dat of de boeken sluiten."

Om de doorstart financieel te ondersteunen, kwam de organisatie bij Hefboom terecht. "Het contact was direct heel constructief", zegt Inge. "Ze hebben onze werking financieel doorgelicht en op basis van een onderbouwd financieel plan kregen we een overbruggingskrediet. Daarmee waren onze cashflowproblemen opgelost en konden we verder bouwen aan onze werking."

Voor de artistieke visie werd Simon D'Huyvetter aangetrokken. "Ik was als freelancespeler én -maker al jaren betrokken bij 4Hoog en speelde in binnen- en buitenlandse producties. Samen met Inge was ik enorm gemotiveerd om de ervaring van 25 jaar niet verloren te laten gaan. We kregen ook veel steun en waardering uit de sector. Dat geeft goesting om verder te doen."

"We zijn ook fier dat we erin slaagden om alle geboekte voorstellingen toch te laten doorgaan", vult Inge aan. "Op die manier konden we de gemaakte afspraken met de freelancemedewerkers nakomen, terwijl we aan de zakelijke en artistieke vernieuwing werkten."

Vernieuwing die wel degelijk nodig was, weet Simon. "4Hoog is als het ware slachtoffer geworden van het eigen succes. Met soms 8 producties tegelijk op de baan en 650 voorstellingen in één seizoen was er fysiek en mentaal te weinig ruimte om te vernieuwen. Zo'n speelschema pakt op de artistieke adem en brengt de kwaliteit in het gedrang. We gaan dus minder spelen en zo de ruimte creëren voor artistiek onderzoek. Daarin zijn we best ambitieus."

"We zijn nog niet klaar", besluit Inge. "Maar we kunnen nu vooruitkijken. Samen met een vernieuwde raad van bestuur werken we verder aan de vernieuwing. 2024 zien we nog als een overgangsjaar waarin we break-even willen draaien als tussenstap naar een financieel gezonde toekomst. Onder meer door de strategie achter de verkoop verder te stroomlijnen en voorstellingen efficiënter in te plannen. Door hierover transparant te communiceren naar de sector kunnen we op veel goodwill rekenen. 4Hoog blijft voor cultuurhuizen en onze partners een keurmerk waarmee ze graag samenwerken."

Meer weten over 4Hoog?
Check de website op www.4Hoog.be

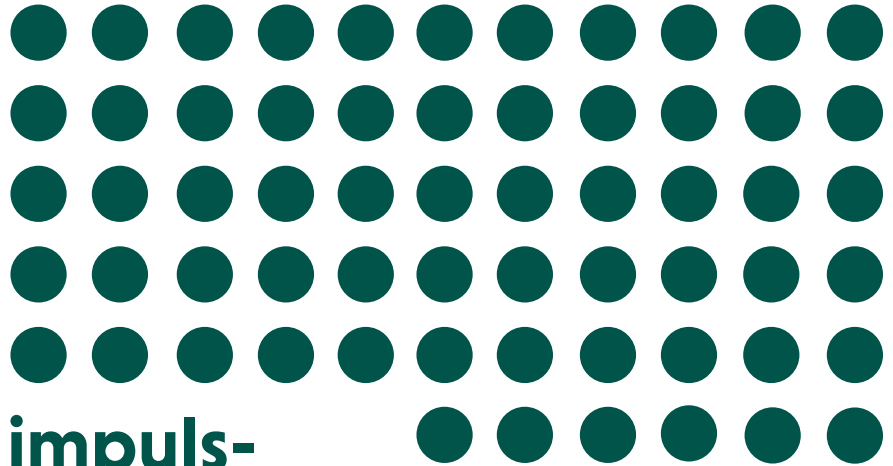
Financiering voor kwetsbare micro-ondernemers

impulskrediet

in samenwerking met

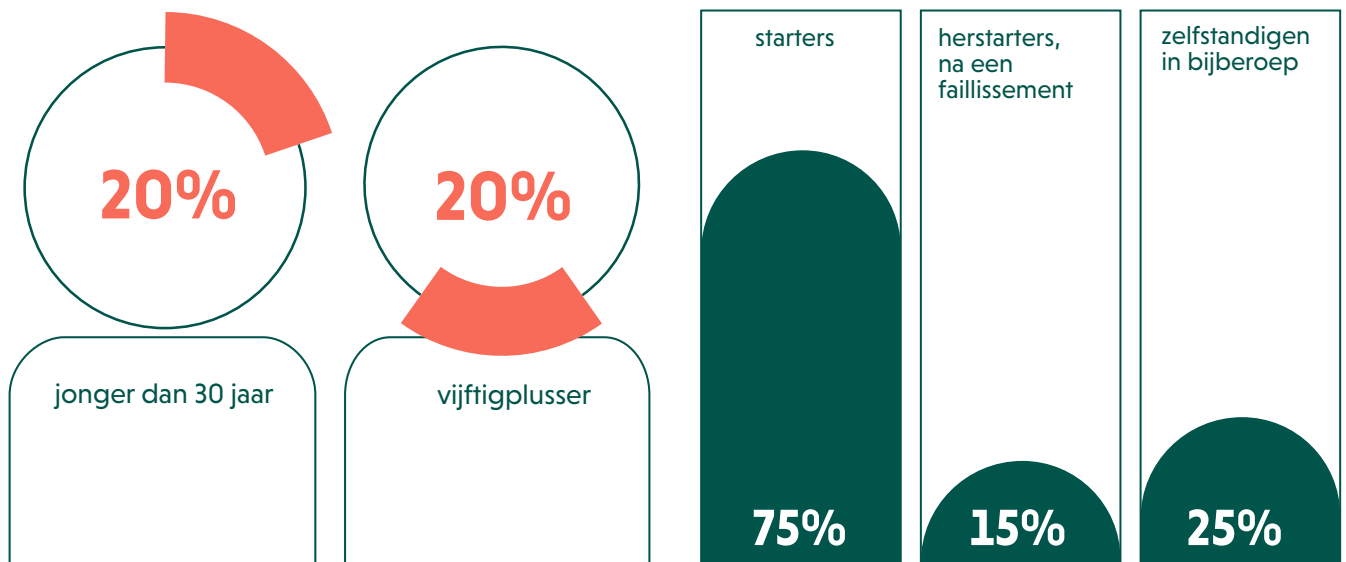
Met onze Impulskredieten, konden we voor **€ 989.175** aan kredieten goedkeuren voor **61 ondernemers en ondernemers.**

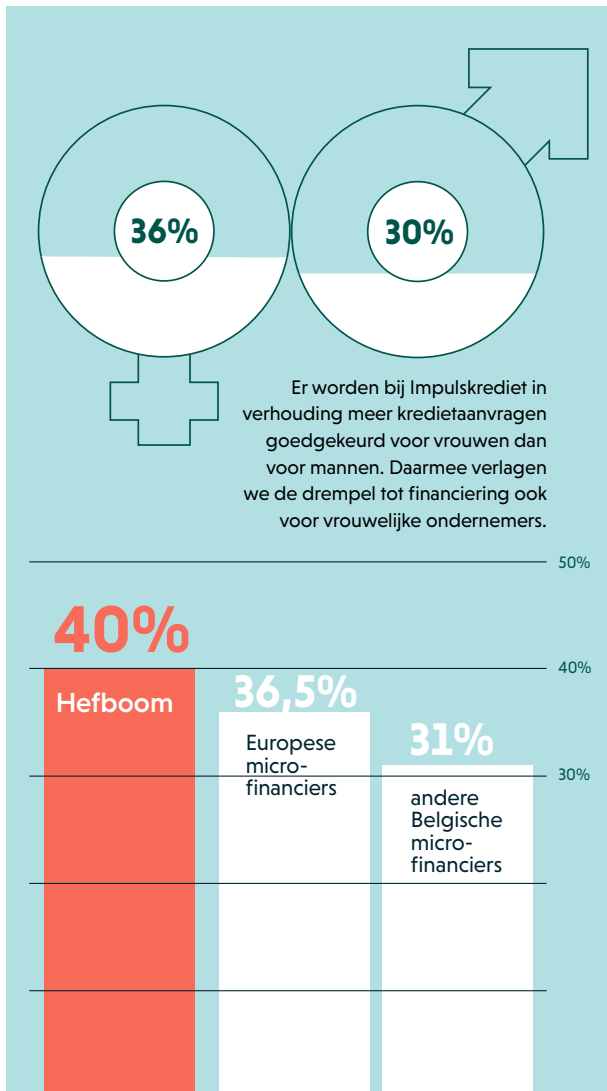
61 impuls-kredieten

Microkredieten die een maatschappelijk verschil maken

Kwetsbare micro-ondernemers raken zeer moeilijk aan financiering bij reguliere banken. Met Impulskrediet kunnen we hen wel de kans geven om te ondernemen. Maar liefst 75% was voor startende ondernemers en 15% voor herstarters na een faillissement. 1 op 5 kredieten was voor ondernemers jonger dan 30 jaar en nog eens 1 op 5 voor vijftigplussers. Bijna 1 op 4 heeft een migratieachtergrond en meer dan 70% van onze ondernemers is laaggeschoold. Zo helpt Impulskrediet ondernemers van elke leeftijd, ongeacht hun ervaring of gender.

Impulskrediet stimuleert vrouwelijk ondernemerschap

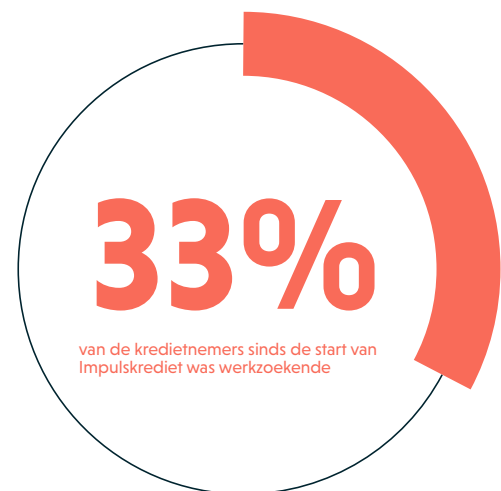
"Sinds de start in 2012 is 40% van de goedgekeurde kredietaanvragen bij Impulskrediet voor vrouwen. Bij Europese microfinanciers is dat gemiddelde 36,5% en 31% bij collega-Belgische microfinanciers. Zo'n 30% van de kredietaanvragen van mannen wordt goedgekeurd, voor vrouwen is dat 36%. Impulskrediet verlaagt de drempel tot financiering voor vrouwelijke ondernemers. Omdat er in verhouding meer kredieten aan vrouwen dan aan mannen worden toegekend."

Piet Callens, verantwoordelijke financiering bij Hefboom

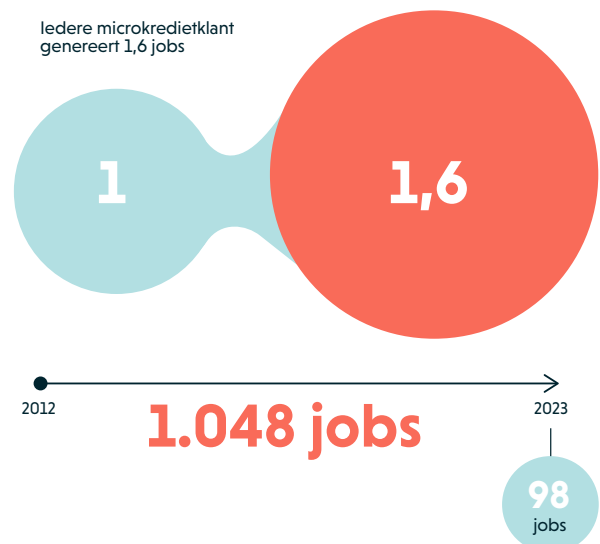
Ondernemerschap versterken is extra jobs creëren

33% van de ondernemers voor wie we een krediet goedkeurden, was werkzoekende.

Mike Manarpijs, kredietconsulent Impulskrediet, licht toe: "Onze kredietnemers worden (opnieuw) professioneel actief en creëren vaak zelf werkgelegenheid. Een onderzoek van onze collega's van Microstart wees uit dat iedere microkredietklant 1,6 jobs genereert (de zaakvoerder inbegrepen). Op basis hiervan leiden we af dat Impulskrediet sinds de start in 2012 direct of indirect bijdroeg tot creatie van werkgelegenheid voor 1.048 personen, waarvan 98 personen in 2023."

Iedere microkredietklant genereert 1,6 jobs

ESSY GROUP

Van freelancer naar ondernemer

Als jonge vrouw heeft Ida al een markant traject afgelegd. Ze combineert een job in loondienst met een bijberoep en opende recent met Essy Group de allereerste co-workingspace aan de kust. Aan visie en drive heeft ze geen gebrek. "Ik kan mijn dagen zo indelen dat ik alles goed gecombineerd krijg. Mijn doel is om een inspirerende plek te creëren waar ondernemers van elkaar kunnen leren en elkaar kunnen helpen groeien. We kunnen zoveel energie aan elkaar geven."

Van idee tot realisatie

Tijdens de coronacrisis combineerde Ida haar bachelor-na-bachelor met een job. In 2021 startte ze, naast haar full-time job in loondienst ook als freelancer. "Van zodra de coronamaatregelen het toelieten ging ik na mijn uren in loondienst voor mijn eigen zaak werken."

Daarvoor ging ze op zoek naar fijne co-workingspaces. Ze merkte al gauw dat er in Oostende, haar thuisstad, weinig mogelijkheden waren om een flexibele werkplek te huren. "De dichtstbijzijnde co-workingspaces voor Oostende vind je in Brugge of Gent. Maar het aantal freelancers blijft overal stijgen en een bureau huren is voor veel mensen geen goede oplossing. Zo startte het idee om zelf een co-workingplek op te starten."

Toen Ida daar een geschikt pand voor vond, startte de zoektocht naar financiering. Die bracht haar bij Impulskrediet. "Ik deed een intakegesprek met Jan. Dankzij zijn ervaring in de financiële sector kon hij me kritisch en gericht advies geven om mijn businessplan te optimaliseren. Toen mijn Impulskrediet werd goedgekeurd, was dat een moment van pure vreugde. Ik kon mijn zaak opstarten en aan mijn droom bouwen."

Jan beschrijft Ida dan weer als heel gedreven en ambitieus, bereid om het beste van zichzelf te geven om haar ondernemersdroom waar te maken. "Ida gaat ook telkens op een zeer professionele en constructieve manier aan de slag met de feedback tijdens de intakes en gesprekken. Ze communiceerde tijdens het hele kredietproces ook telkens op een heel open manier,

ook over alle uitdagingen om de juiste financieringsmix te vinden voor haar plannen. Door haar gedrevenheid en de goeie onderbouwing van haar finaal plan konden we haar met een Impulskrediet de kans geven om haar droom te verwezenlijken."

Ondernemers die elkaar inspireren en versterken

Ondertussen heeft Oostende er met Essy Group een nieuwe, inspirerende co-workingplek bij die ondernemers samenbrengt. Ida's voornaamste doel? Een ontmoetingsplek zijn voor de bruisende gemeenschap van professionals. Waar ideeën bloeien en samenwerkingen ontstaan. "Ik geloof heel erg in het principe van collectieve groei. Als ondernemers kan je heel veel van elkaar leren en al zeker als je verschillende leeftijden of meer ervaren met startende ondernemers samenbrengt. Je kan zoveel energie geven en ontvangen door van gedachten uit te wisselen."

Ook in haar eigen loopbaan ervaarde ze wat het is om je talenten te kunnen ontplooiën en kansen te krijgen om te kunnen groeien en evolueren. "Die mindset wil ik doortrekken in mijn co-workingspace. Essy Group moet een plek zijn waar ook jonge ondernemers gestimuleerd worden en een klankbord kunnen vinden."

In beweging blijven

Ondernemen blijft een zoektocht waarbij je telkens opnieuw tactische en strategische keuzes moet maken. Ida plant op korte termijn vooral te investeren in marketing en in partnerships met bedrijven.

"Dankzij Impulskrediet ga ik me nooit de vraag moeten stellen hoe het was geweest als ik ooit had kunnen ondernemen. Want ik probeer het nu. En welke weg het ook uitgaat, ik zou het altijd weer opnieuw doen.", besluit Ida.

Meer weten over Impulskrediet?

Check de website op www.impulskrediet.be

hefboom trainingen

In 2023 startten we met een nieuw aanbod van **open trainingen**. Voordien gingen we vooral ter plekke bij organisaties. Daarnaast zijn we sinds vorig jaar ook gestart met vormingen en opleidingen die mensen uit verschillende organisaties kunnen volgen. Typisch voor onze trainingen is dat ze heel praktijkgericht zijn, met veel aandacht voor de vertaalslag naar de eigen werkcontext van de deelnemers. We zetten hier 2 van deze trainingen graag even in de kijker.

VIA VIA

Dit 5-daagse leertraject over participatie en inspraak in de zorgsector organiseerden we samen met met WhoCares?. De deelnemers kwamen vooral uit de thuisverpleging, algemeen welzijnswerk en de zorg aan personen met een handicap. Met hen gingen we op zoek naar de mogelijkheden om zowel de dienstverlening als het organisatiebeleid te verbeteren vanuit de stem van de gebruiker en de omgeving.

Wat ze uit de opleiding meenamen:

"Het inzicht dat cliëntparticipatie veel breder gaat dan enkel de relatie tussen de professional en de cliënt. Ik heb leren kijken naar de stakeholders en het netwerk rond cliënten."

PAULIEN – DE OKKERNOOT

"De vele vele denkkaders en kapstokken - echt heel interessant."

ILSE – ALVINNENBERG

"Het helpt me om sneller te kijken naar opportuniteiten en om participatie als oplossing te zien voor problemen en vooral het voorkomen ervan"

CHRIS – WIT GEEL KRUIS

Financieel management

In deze opleiding geven we aan mensen zonder financiële achtergrond in 5 halve dagen de essentie mee van het financieel beheer van een socialprofitorganisatie. Dat er veel nood aan deze vorming is, blijkt uit het feit dat dit onze meest succesvolle open training is. Hij wordt in minder dan een jaar tijd al drie keer georganiseerd. Hefboom-collega Rudi Ceunen blijkt niet alleen een expert in financiële materie als consultant, maar ook een uitstekende trainer te zijn. Daarvan getuigden enkele deelnemers:

"De trainer was altijd goed voorbereid en heeft veel kennis van de materie. Het ondersteunend materiaal was ook zeer goed."

ELKE

"Ideale opleiding voor in de social profit"

NADIA

"Je leert wat je moet weten over jaarrekeningen en financieel management"

STEF

hefboom consultancy

Sterkere focus op zakelijke en financiële begeleiding

Door al 40 jaar actief te zijn in de sociaal-maatschappelijke sector in België, bouwden we een diepgaande kennis op en voeling met wat er leeft binnen het landschap. We houden constant de vinger aan de pols en willen een hefboom blijven om organisaties te helpen professioneler en toekomstgericht te werken.

Tom Wouters, Senior Consultant : "Om onze klanten de best mogelijke ondersteuning te bieden en zo dicht mogelijk bij onze eigen missie te blijven, hebben we afgelopen jaar beslist om de focus van onze consultancy opdrachten scherp te stellen. Zowel qua doelgroep als qua type ondersteuning die we bieden. We willen gericht inzetten op zakelijke en financiële begeleiding voor organisaties die zich inzetten voor mensen in kwetsbare posities."

Sociale ondernemingen trachten zo efficiënt en kwalitatief mogelijk een maatschappelijk doel te realiseren. Maar dat is voor velen niet evident. De voortdurende vragen over de inzet van schaarse middelen en een optimaal beheer van de organisatie vergen heel wat

aandacht. Vaak zijn die noodzakelijke competenties voor sociaal ondernemen dus maar beperkt of niet aanwezig. Dat zorgt voor fouten in het financieel en zakelijk beheer, een verlies aan middelen en gemiste kansen.

We zien dat organisaties ook vaak te laat op zoek gaan naar de nodige expertise en begeleiding om hun organisatie te professionaliseren en hun werking op een duurzame manier te versterken. Door de noden te detecteren binnen deze specifieke organisaties, willen we hen nog beter en doelgerichter op weg helpen.", zegt Tom.

Voor organisaties die zich inzetten voor mensen in kwetsbare posities

Het is de missie van Hefboom vzw om bij te dragen aan ieders recht op kwaliteitsvol en inclusief wonen, werken en leven. We doen dat door in te zetten op sociaal en duurzaam ondernemen. Het is voor ons dan ook vanzelfsprekend dat we organisaties ondersteunen en versterken die inzetten op mensen in kwetsbare posities en zo een inclusievere samenleving nastreven.

"We zien concrete veranderingen op de werkvloer. De inloophuizen hebben nu het gevoel dat Kom op tegen Kanker volledig achter hun werking staat en hen volledig steunt. De hoofdzakelijk financiële relatie die ze vroeger hadden is geëvolueerd naar een echt partnerschap."

Steven Van Wichelen, Consultant bij Hefboom

Een lerend netwerk van inloophuizen voor Kom op Tegen Kanker

In een inloophuis kunnen mensen die kanker hebben (gehad) terecht voor een luisterend oor, informatie op maat en een warm contact met lotgenoten. Lieve Vanderlinden, directeur psychosociale werking bij Kom op tegen Kanker, getuigt hoe Hefboom hen begeleidde bij het uitbouwen van een lerend netwerk voor de inloophuizen die ze inhoudelijk en financieel ondersteunen.

Maatschappelijke nood

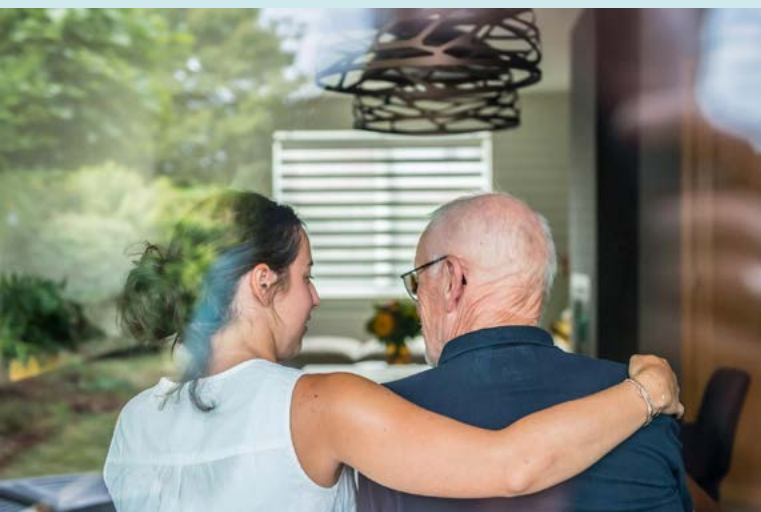
Inloophuizen voorzien activiteiten voor mensen met kanker en hun familie. Zowel ontspannend als informerend. En ze zijn heel belangrijk, benadrukt Lieve. "Mensen met kanker zijn tijdens hun behandeling altijd goed omringd. Maar éénmaal de behandeling afgerond, zijn de problemen niet opgelost. Uiterlijk zien ze er misschien goed uit, maar zowel fysiek als mentaal kampen ze nog met heel wat uitdagingen. Ze hebben dan nood aan een plek waar zij en hun naasten terecht kunnen met hun problemen en persoonlijk verhaal."

Sterker verbonden

Uit een evaluatie bleek dat de inloophuizen meer ondersteuning nodig hadden én sterker verbonden wilden zijn met Kom op tegen Kanker. "Naast de middelen hebben ze ook nood aan een collega-netwerk om van elkaar te kunnen leren", verduidelijkt Lieve. "Begin 2023 vroegen we daarom aan Hefboom om een begeleidingstraject en lerend netwerk op te zetten. Consultants Steven en Sissi werkten een vormingstraject uit met maandelijkse bijeenkomsten rond bepaalde thema's. Tijdens interviews was er ook ruimte voor de noden van de inloophuizen zelf. Die waren enthousiast over de kennisdeling en vooral over de ervaringsuitwisseling."

Samen op weg

De neutrale blik en de externe begeleiding was voor Kom op tegen Kanker een grote meerwaarde. "Hefboom heeft ingezet op verbinding en was zowel voor de inloophuizen als voor ons een partner. We gingen samen op pad. Als een soort 'verbindingsofficier' hebben ze geluisterd en ons dichter bij elkaar gebracht. Door te spreken over waarden en visie vonden we meer gemeenschappelijkheden dan verschillen. Vanuit die gemeenschappelijke grond konden we dan weer verder om de concrete werking van de inloophuizen vorm te geven. Voor ons was het dus een succesvol traject en een positieve ervaring.", besluit Lieve.

Meer weten over deze samenwerking?
Lees het [volledige verhaal](#)

hefboom dienstverlening

Verruiming aanbod dienstverlening

De dienstverlening van Hefboom was tot nu toe voornamelijk op coöperaties gericht. In 2023 breidden we die uit naar alle organisaties in de sociale sector. Samen met Hart voor Handicap, een vzw die zich inzet voor kinderen en jongeren met een beperking, werkte Hefboom aan een pilootproject om de giftenadministratie efficiënter te organiseren.

Inclusie bevorderen

Hart voor Handicap werkt op een structurele manier rond inclusie van mensen met een beperking. In 2023 lag de focus op inclusief onderwijs. En dat is nodig zegt Luc Perdieu, algemeen directeur van de organisatie. "Maar liefst 5 tot 7% van de kinderen in Vlaanderen gaat naar school in het Buitengewoon Onderwijs. De zorg is daar weliswaar aangepast, maar toch wordt een massa kinderen zo op een afzonderlijk spoor gezet. Wij pleiten net voor meer diversiteit in het onderwijs. Want kinderen met een beperking moeten gewoon kunnen omgaan met hun leeftijdsgenootjes."

Fondsen werven

Om middelen voor hun projecten te verkrijgen, doet Hart voor Handicap aan fondsenwerving. Elk najaar zetten ze een campagne op en sturen ze een brief naar de bestaande donateurs. Een ander deel van de middelen komt via filantropische organisaties, De Warmste Week en de overheid. Hefboom staat al jaren in voor de giftenadministratie. Consulent Bert Ooms licht toe. "We beheren het contactenbestand van de donateurs, versturen de brieven en volgen de betalingen op. Vooral het klaarmaken en verzenden van de 3.000 persoonlijke brieven met de post is telkens een grote logistieke operatie. Dat moet efficiënter kunnen."

Efficiënter organiseren

Daarom stelde Hefboom aan Hart voor Handicap voor een pilootproject te starten. "Voor het contactenbestand schakelen we daarom over naar CiviCRM, een opensource programma dat Hefboom ook al voor het Digitaal Aandeelhoudersregister (DAR) gebruikt." Daar ziet ook Luc de voordelen van in. "Dat laat ons toe om in de toekomst ook via e-mail te communiceren naar onze donateurs. Digitale communicatie is makkelijker én goedkoper dan een brief versturen. En het is ook een manier om nieuwe doelgroepen aan te spreken die we met een traditionele brief niet bereiken. Veel mogelijkheden dus, die onze werking eenvoudiger én efficiënter maken."

Meer weten over de samenwerking met Hart voor Handicap? Lees het [volledige verhaal](#)

"We breiden onze dienstverlening uit naar andere organisaties die werken aan maatschappelijke doelstellingen. Door socialprofitorganisaties maximaal te ontzorgen, kunnen zij zich beter ophun kernactiviteiten focussen."

Berten Ooms, consulent dienstverlening bij Hefboom

Hefboom ontzorgt en versterkt organisaties

EEN BLIK ACHTER DE SCHERMEN

Hefboom ondersteunt coöperaties en socialprofitorganisaties op vlak van administratie en financiën. Voor een groeiende groep van coöperaties organiseren we ook de jaarlijkse algemene vergadering en de aandeelhoudersactiviteiten.

Algemene vergadering

"Elk voorjaar staan we in voor de organisatie van de algemene vergadering van 13 coöperaties," licht Wald Janssens, consulent dienstverlening, toe. "Dat zijn zowel fysieke bijeenkomsten als digitale of hybride momenten. De coöperaties bepalen zelf voor welke diensten ze op ons beroep doen. Bij de meeste doen we echter alles van A tot Z. Dan verzorgen we niet enkel de administratie en communicatie, maar leggen we ook de zaal, catering en sprekers vast. Op de dag zelf zijn we dan verantwoordelijk voor het onthaal, de verslaggeving en het goede verloop van het hele event."

"We zoeken altijd samen met de coöperatie naar manieren om zoveel mogelijk coöperanten te overtuigen om naar de algemene vergadering te komen. Dat kan

bijvoorbeeld door straffe sprekers uit te nodigen of leuke activiteiten op het programma te zetten. Voor veel coöperaties is de algemene vergadering ook hét moment om de coöperanten te ontmoeten en bij elkaar te brengen. We streven er altijd naar dat iedereen kan genieten van een geslaagd netwerkevent."

Een betrouwbare partner

Eén van die tevreden klanten is Zonneberg. De coöperatie werd in 2013 opgericht en heeft zo'n 900 coöperanten. Het coöperatief kapitaal gaat naar hernieuwbare energieprojecten zoals een zonnepanelenpark en een warmtecentrale. Hefboom biedt hen de ondersteuning die nodig is om hun groene doelen te bereiken.

"Onze toekomstplannen zijn breed en ambitieus", zegt Pascal Benoit, financieel directeur bij Natuurinvest en zelfstandig bestuurder bij Zonneberg. "Een betrouwbare partner is daarbij essentieel. We hebben vooral nood aan snelle communicatie en hands-on begeleiding. Hefboom is voor ons een back-up waar je altijd terecht kunt voor zowel

praktische vragen als lange termijn advies. Zodra je ontzorgd bent op dat vlak, kan je je volledig richten op de uitdagingen van morgen."

Coöperaties ontzorgen

Hefboom biedt al geruime tijd dienstverlening aan coöperaties op vlak van administratie, financiën en beheer. "Niet alleen voor de organisatie van de algemene vergadering, maar bijvoorbeeld ook bij de oprichting van de coöperatie en het opmaken van de statuten", verduidelijkt Wald. "We beheren de aandeelhoudersgegevens via het Digitaal Aandeelhoudersregister (DAR). Het CRM-systeem dat met het DAR gekoppeld is, biedt ons de mogelijkheid om de communicatie met de aandeelhouders te versterken."

De dienstverlening van Hefboom is er trouwens niet enkel voor coöperaties. We breiden onze dienstverlening uit naar andere organisaties die werken aan maatschappelijke doelstellingen. Door socialprofitorganisaties maximaal te ontzorgen, kunnen zij zich beter ophun kernactiviteiten focussen.

Efficiënter beheer van aandeelhouders met het Digitaal Aandeelhoudersregister

Met het Digitaal Aandeelhoudersregister (DAR) kan aandeelhoudersinformatie op een veilige en efficiënte manier beheerd worden. Sinds 2022 zijn het beheer en de helpdesk ervan volledig overgedragen aan Hefboom. In 2023 gebeurden de finale testen en sindsdien gebruiken we met Hefboom de toepassing ook voor het beheer van onze eigen coöperanten. De ontwikkeling van het DAR is het resultaat van gebundelde krachten en intense samenwerking met een aantal partners.

Het DAR in een notendop

Als coöperatie heb je heel wat communicatie en administratie op te volgen. Het DAR is een op maat gemaakte digitale toepassing die de administratie en communicatie met aandeelhouders vereenvoudigt. "Het laat ons toe een eigentijdse en transparante communicatie te voeren naar onze eigen aandeelhouders. Mooier, persoonlijker en vooral ook efficiënter omdat veel meer geautomatiseerd is.", licht Berten Ooms, Coördinator dienstverlening bij Hefboom, toe.

Om het DAR te beschrijven in een notendop: het maakt het mogelijk om de interactie met aandeelhouders correct en geautomatiseerd op te volgen vanaf het moment van toetreding tot en met het moment van uitreding en alle interactie die daartussen komt. Gebruikers kunnen op een gebruiksvriendelijke en geautomatiseerde manier met aandeelhouders communiceren zoals bijvoorbeeld hen uitnodigen voor een algemene vergadering met een gepersonaliseerd registratieformulier of het bezorgen van het jaarlijkse fiscaal attest. "De geautomatiseerde registratie-, betalings- en communicatieflow bij de aankoop van aandelen is uiteraard de kernfunctionaliteit van het DAR. Het is vooral een zeer flexibel systeem. Je kan bijvoorbeeld ook makkelijk nieuwe aandelentypes configureren en deze met een specifiek intekenformulier aan de hand van een openbare aanbieding 'lanceren'. Coöperaties kunnen er zelfs aandelen aanbieden onder de vorm van een cadeaubon.", legt Berten uit.

"Wat ook een meerwaarde is, en passend binnen de coöperatieve gedachte, is dat het DAR gebouwd is met Drupal, een open source CMS-systeem. Voor onze full-serviceklanten gaan we nog een stapje verder en

hebben we het DAR geïntegreerd met CiviCRM, een open source CRM-systeem, wat nog meer mogelijkheden biedt naar beheer en communicatie met de aandeelhouders.", zegt Berten. De software werd ontwikkeld door StartX, het IT-bedrijf van Seppe Reijnders en Simon Janssens dat kwalitatieve softwareoplossingen in Drupal ontwikkelt, ondersteunt en host. Zij creëerden en verbeterden het DAR in nauwe samenwerking met Hefboom en andere coöperatieven.

Antwoord op een sectorbrede nood

Het allereerste digitale aandeelhoudersregister kwam er in opdracht van De Landgenoten, een coöperatie die de toegang tot landbouwgrond verbetert voor biologische boeren. Maar al snel bleek dat dit aandeelhoudersregister ook voor andere coöperaties waardevol zou zijn. "De eerste steen voor het huidige DAR werd in 2017 gelegd, nadat er een breed gedragen vraag kwam naar een handige toepassing om de administratie en communicatie voor coöperaties te verbeteren.", licht Seppe toe. Daarop werd, in samenspraak met Coopkracht en een tiental andere coöperaties waaronder De Landgenoten, beslist om een nieuw DAR te creëren dat sectorbreed kon worden gebruikt.

Als dienstverlener voor de coöperatieve sector, raakte ook Hefboom betrokken in de ontwikkeling van het DAR. "De nauwe samenwerking tussen verschillende organisaties maakt van het DAR een mooi coöperatief project. Er werd vanaf het begin geluisterd naar de noden van verschillende coöperaties, die op elkaar werden afgestemd en ook de kosten voor de ontwikkeling het beheer worden mooi verdeeld.", zegt Berten.

"Het DAR laat ons toe een eigentijdse en transparante communicatie te voeren naar onze eigen aandeelhouders. Mooier, persoonlijker en vooral ook efficiënter."

Berten Ooms, coördinator dienstverlening bij Hefboom

Omdat Hefboom de voorbije jaren een expertgebruiker is geworden, vroeg Coopkracht in 2022 om de algemene ondersteuning van het DAR over te nemen. "Ondertussen zijn er 13 coöperaties die we bijstaan en administratief ontzorgen: 12 in full service en 1 specifiek voor de algemene vergadering. Daarnaast zijn er nog 24 andere coöperaties die DAR gebruiken vanuit een selfservice principe. Zij werken autonoom met het DAR, maar sluiten een dienstverleningscontract af met Hefboom en kunnen vervolgens terecht bij onze helpdesk of kunnen een handleiding raadplegen."

Samenwerken in vertrouwen

Hefboom heeft een coördinerende rol binnen de gebruikersgroep en de managementgroep. "Samen met de betrokken coöperaties volgt Hefboom de werking van het DAR op. Aangezien we werken met financiële en persoonlijke data, waken we erover dat alles veilig en volgens de GDPR-regels verloopt.", zegt Berten.

Als coördinator houdt Hefboom ook de vinger aan de pols. "We bekijken in de sector welke nieuwe ontwikkelingen nodig zijn om het DAR nog beter te maken.", zegt Berten. "Op basis daarvan analyseren we met StartX welke nieuwe functionaliteiten zinvol zouden zijn of aangepast kunnen worden." Omdat het DAR voor een brede groep coöperaties relevant moet zijn, is het belangrijk om op nieuwe vragen te kunnen inspelen. Toepassingen die op die manier sinds de start al toegevoegd werden, zijn bijvoorbeeld: een portaalfunctie waarmee aandeelhouders toegang krijgen tot hun eigen data en een toepassing voor het beheer van dividenden, deposito's en de tax shelter. Er wordt ook gewerkt aan de mogelijkheid om leningen te beheren in het DAR.

"Als je zo'n ambitieus en groot project moet opvolgen is een nauwe samenwerking heel belangrijk. En die verloopt heel goed met StartX. Seppe en Simon hebben niet enkel de technische kennis maar ook een goeie voeling met de sector, waardoor ze goed kunnen inspelen op hun specifieke vragen.", besluit Berten.

Samenwerken in vertrouwen

Gebundelde krachten voor verandering

Dit jaaroverzicht afsluiten doen we graag door de cirkel rond te maken. De titel van deze editie gaat niet toevallig over samenwerken en krachten bundelen. Het is iets dat we elke dag opnieuw doen. Binnen ons team, met onze vrijwilligers, ons bestuursorgaan, met en dankzij onze coöperanten. Maar ook en vooral met onze klanten en partners. Het is dankzij die samenwerkingen dat we sociaal en duurzaam ondernemen kunnen versterken en elke dag mee kunnen bouwen aan een inclusieve samenleving. We zetten graag enkele organisaties in de kijker met wie we het afgelopen jaar intens hebben samengewerkt.

Partners voor onze kredietwerking

Met de Vlaamse Overheid hebben we op verschillende terreinen een band. Voor Impulskrediet, de microkredietwerking van Hefboom, zijn [VLAIO](#) (Agentschap innoveren & ondernemen) en het [Departement Werk en Sociale Economie \(WSE\)](#) van de Vlaamse overheid belangrijke partners. Met Impulskrediet richt Hefboom zich tot ondernemers die geen toegang (meer) hebben tot bankfinanciering. Mede dankzij de middelen van de Vlaamse Overheid krijgen deze kwetsbare (startende) ondernemers een kans om toch te ondernemen en zo in hun levensonderhoud te kunnen voorzien.

Voor Impulskrediet werkt Hefboom nauw samen met [Vrouwennet](#), [#SheDIDIT](#), [Unizo](#), [Dyzo](#) en [Starterslabo](#). Het gaat om organisaties uit het partnernetwerk van Impulskrediet die vanuit hun specifieke kennis ondernemers helpen met de uitdagingen waar ze voor staan, in het bijzonder voor vrouwen, mensen met een migratieachtergrond, starters, ex-gefaillieerden en werkzoekenden.

In 2018 kreeg Hefboom de opdracht van de Vlaamse Overheid via het [Departement Cultuur, Jeugd & Media](#), om Cultuurkredieten aan te bieden. Dankzij deze samenwerking krijgen ook kunstenaars en culturele organisaties die geen toegang (meer) hebben tot bankfinanciering, de mogelijkheid om hun werking vooralsnog te financieren met een Cultuurkrediet.

Hefboom werkt ook nauw samen met [PMV](#). Hefboom is een van de waarborghouders van de Vlaamse Waarborgregeling onder de vleugels van PMV. Daarnaast is Hefboom ook een van de erkende financiers van SIFO, het Sociaal Investeringsfonds van de Vlaamse Overheid, eveneens in beheer bij PMV. Beide instrumenten maken het mogelijk om voor specifieke kredieten het risico tussen Hefboom en deze partners te spreiden.

Onze partners voor training & consultancy

In 2023 werkten we onder meer samen met [HIVA](#) in opdracht van het departement WSE. Samen met [WhoCares?](#) deden we opdrachten in de welzijns- en gezondheidssector. Met [Febecoop](#) werkten we dan weer samen rond duurzaamheid en transitie bij coöperaties. Na dit

eerste traject richtten we samen met [Oikos](#), [Rescoop Vlaanderen](#), [Cera](#), [Coopkracht](#) en [Febecoop](#) het initiatief 'Vliegwiel' op, van waaruit we de weg naar een coöperatieve economie willen versnellen.

Hefboom werkt met [Procura](#) en [Impact Advocaten](#) samen op juridische thema's. Met een uitgebreid consortium onder impuls van onderzoeksgroepen [DUBO](#) (Duurzaam Bouwen) en [CEDON](#) (Center for Economics and Corporate Sustainability) van de KULeuven werken we samen in een project rond circulair bouwen (Impac3t van VLAIO). Hefboom brengt hiervoor de financiële en bedrijfseconomische kant van het verhaal in kaart. Het [Kenniscentrum WWZ](#) en [Inclusie Invest](#) zijn dan weer onze partners als het gaat over innovatieve bouw- en woonprojecten in de welzijns- en zorgsector met Welzijnsbouwers.

Partners voor onze dienstverlening

Een belangrijke partner voor onze dienstverlening aan de socialprofitsector zijn de webdevelopers van [Startx](#). Over die samenwerking in het kader van het Digitaal Aandeelhoudersregister kon je al lezen in dit jaaroverzicht. Nog op vlak van software is ook [CiviCoop](#) een partner en met de federatie [Coopkracht](#) trekken we samen aan de kar om promotie te maken voor het coöperatief ondernemerschap in Vlaanderen.

Andere structurele partners van Hefboom

Op financieel vlak investeren we met Hefboom in sociaal en duurzame projecten met partners als [Trividend](#) en zijn we lid van Solifin, het nationaal ecosysteem voor impactfinanciering. Andere belangrijke partners met wie we de socialprofitsector versterken zijn [Herwin](#), [Groep Maatwerk](#), [beweging.net](#) en onze franstalige collega's van [Crédal](#).

Als ethische en alternatieve financier zijn we ook lid van het Europees netwerk van [Febea](#), met wie we ook onze co-workingspace delen. En de koepel van het [European Microfinance Network](#) biedt ons een breed netwerk van collega-organisaties waarmee we microfinanciering promoten en best practices in kredietverlening uitwisselen.

COLOFON

Deze publicatie werd samengesteld door de medewerkers van Hefboom.

Met bijzondere dank aan onze klanten voor de medewerking en getuigenissen.

Coverfoto BBJJA

Lay-out goedgoed.studio

Druk Zwartopwit

Verantwoordelijke uitgever

John Vanwynsberghe (Hefboom)

Cellebroersstraat 16b – 1000 Brussel

hefboom@hefboom.be – www.hefboom.be

hefb^{oo}m

Cellebroersstraat 16B
1000 Brussel

hefboom@hefboom.be
www.hefboom.be